

Program:

- D. Skarlati : Sonata u Ge-duru K.13, Sonata u ge-molu K.8
- D. Skarlati / H. fon Bilov: Sonata u G-duru K.523 (Žiga)
- D. Skarlati: Sonata u De-duru K.29, Sonata u ha-molu K.173
- D. Skarlati / H. fon Bilov: Sonata u D-duru K.96 (Žiga)
- J. Brams: Varijacije na Hendlovu temu op. 24

Opis programa:

Koncert je koncipiran kao prezentacija kompakt diska posvećenog Skarlatijevim sonatama koji je nedavno izdala francuska diskografska kuća "Aparté".

Ideja za snimanje kompakt diska potiče od umetnikove saradnje sa čembalistkinjom i muzikologom Emilijom Fadini, jednom od najvećih autoriteta za delo Domenika Skarlatija kojoj je izdavačka kuća "Rikordi" poverila redakciju *urtext* izdanja kompletnih sonata ovog autora.

Skarlati je autor čija slava kako danas, tako i u njegovo vreme, počiva gotovo isključivo na njegovim delima za instrumente sa klavijaturom. Njegove sonate, često veoma virtuozne i inspirisane folklorom Iberijskog poluostrva na kojem je proveo polovinu svog života, neprekidno fasciniraju izvođače još od kada je 1738. godine u Londonu objavljena prva zbirka. Ova kolekcija od 30 sonata bila je jedino izdanje koje je sam autor nadgledao i autorizovao, i dugo je ostala (uprkos pojedinim rukopisnim kopijama i piratskim izdanjima) glavni izvor njegovih kompozicija na muzičkom tržištu. Naime, budući da je boravio na španskom dvoru kao učitelj čembala kraljice Marije Barbare, jedna od dužnosti mu je bila da redovno snabdeva svoju učenicu novim kompozicijama. Zbog toga je najveći deo njegovih sonata (preko 500) ostao u kraljičinom privatnom posedu, sve dok ih nakon njene smrti čuveni kastrat Farineli nije doneo sa sobom u Italiju. Prvi pokušaj da objedini sonate u štampanom obliku načinio je Karl Černi, koji je oko 1840. godine u Beču objavio 200 sonata. Usledila su brojna druga izdanja koja su, u skladu sa praksom tog vremena, preplavila Skarlatijev originalni notni tekst brojnim interpretativnim oznakama (za tempo, dinamiku, agogiku...). Naročito je zanimljivo izdanje čuvenog nemačkog dirigenta, pijaniste i kompozitora Hansa fon Bilova iz 1864. godine, koje je ujedno fokus interesovanja ovog kompakt diska. Osim što je sonate grupisao u veće ciklične celine - svite, fon Bilov se ne ustručava da izvrši ozbiljne intervencije na samom muzičkom tekstu. On adaptira originalnu čembalističku fakturu modernom klaviru svog vremena, dok s druge strane ublažava ili čak eliminiše brojne intrigantne harmonske i melodijske postupke inspirisane španskim folklorom, kako bi približio Skarlatijev jezik onome što je u drugoj polovini 19. veka u germanskim zemljama bila ideja "stare muzike". Koristeći uporedo *urtext* izdanje Emilije Fadini i izdanje u redakciji Hansa fon Bilova, program daje publici mogućnost da posmatra Skarlatija kako kroz lupu savremenog filološkog pristupa notnom tekstu, tako i kroz kaleidoskop 19. veka.

Interesovanje Johanesa Bramsa za muziku 18. veka je bogato dokumentovano. Posedovao je, između ostalog, jednu od najvažnijih rukopisnih kopija Skarlatijevih sonata koju je koristio prilikom kreiranja sopstvene redakcije ovih dela. Prvi značajan rezultat njegovog intenzivnog proučavanja baroknog repertoara su Varijacije na Hendlovu temu op.24. Brams je uspeo da ovom već pomalo zastarelom žanru udahne nov život integrišući kontrapunktske procedure 18. veka u sopstveni muzički jezik. U ovo delo izuzetne raznovrsnosti uvrstio je i arhaične forme poput sičilijane, mizeta, kanona i fuge.